

Του Χρήστου Επαμ. Κυργιάκη

Στην αρχή ήταν καμιά δεκαριά οικογένειες, που είχανε γλυτώσει από το «θανατικό», και περπάτησαν μέρες πολλές μέσα στο βάλτο του κάμπου μέχρι να φτάσουν σε τούτο εδώ το μέρος.

Τους φάνηκε όμορφο, γεμάτο αγριολούλουδα και χαμομήλια και διπλά το ποτάμι να μπορούν να έχουν το χρειαζόμενο νερό.

Το πιο κοντινό χωριό ήταν τρεις ώρες δρόμο με τα πόδια. Όχι και τόσο φιλόξενο αν κρίνει κανένας από το πώς αντιμετώπισαν ετούτους τους τριάντα περίπου νοματαίους οι κάτοικοί του, όταν ζήτησαν νερό και τροφή και λίγο γάλα για τα παιδιά. Τους είπαν πως το γάλα δεν περίσσευε μα το μουγκανητό που ακουγόταν μαρτυρούσε πως υπήρχαν πολλές αγελάδες στο χωριό.

Μόνο μια γριά μαυροντυμένη έφερε δυο караβάνες γάλα «για τα κουτσινότερα», όπως είπε κι άνοιξε και το σπίτι της για να φτιάξει στον τζιτζβέ καφέδες, ας ήταν και κριθαρένιος, για τρεις γερόντους που κοντοστάθηκαν έξω από την αυλή της σε μια μεγάλη πέτρα, για να ξαποστάσουν λίγο από τον ποδαρόδρομο των τόσων ημερών.

Οι άλλοι κάτοικοι του χωριού ήταν από αδιάφοροι μέχρι εχθρικοί. Έτσι όπως έβλεπαν τους πεζοπόρους μισόγυμνους και μισοξυπόλυτους, γυρνούσαν το κεφάλι τους από την άλλη κάνοντας γκριμάτσες απαξίωσης και χειρονομίες διωγμού. Είχαν μάθει ότι σε κάποιο άλλο χωριό, μακριά από το δικό τους, είχε πέσει «θανατικό» που αφάνισε όλους τους κατοίκους, εκτός από λίγους που γλύτωσαν και πήραν των ομματιών τους για να βρουν αλλού μέρος να ξαναστήσουν τη ζωή τους χωρίς το φόβο του θανάτου.

«Πώς άφησαν τα κόκκαλα των προγόνων τους, τα όσια και τα ιερά τους; Έπρεπε να μείνουν εκεί κι ας πέθαιναν.», έλεγε και ξανάλεγε ο παπάς του χωριού.

«Καλά τα λες μέσα από τα ράσα σου τραγόπαπα, μα αν τύχαινε σε σένα θα έτρεχες σαν τη νυφίτσα πρώτος-πρώτος να κρυφτείς», του απάντησε κάποια στιγμή ένας συγχωριανός του, ο Πάνος, που δεν είχε σε μεγάλη υπόληψη τον παπά και τις απόψεις του.

Σαν έφτασαν, λοιπόν, οι πεζοπόροι σε κείνο το όμορφο μέρος, κοντοστάθηκαν για να κουβεντιάσουν αν θα μείνουν ή θα συνεχίσουν.

Αποφάσισαν γρήγορα πως ετούτο το μέρος είναι το καλύτερο για να κάνουν μια νέα αρχή. Άλλωστε, δεν τους είχαν απομείνει και πολλές δυνάμεις για να συνεχίσουν τον ποδαρόδρομο.

Περνούσαν οι μέρες σιγά-σιγά, μαζί τους οι μήνες και τα χρόνια και οι πρόσφυγες έχτισαν πάλι το χωριό τους, με πολύ κόπο και μεγάλες δυσκολίες.

Τα απογεύματα, όταν οι δουλιές τελείωναν, μαζεύονταν όλοι, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, σε μια λάκα στο κέντρο του χωριού, δίπλα στο παράπηγμα που λειτουργούσε σαν σχολείο. Εκεί έλεγαν ιστορίες, τραγουδούσαν, γελούσαν μα και δάκρυζαν, ειδικά οι μεγαλύτεροι, καθώς οι θύμησες τους βελόνιζαν τις καρδιές τους και τους τριβόλιζαν το νου. Έφερναν μαζί τους καμιά φορά, και από μια φέτα ψωμί, λίγο τυρί και καμιά κούπα κρασί ή τσίπουρο, ότι υπήρχε, για να πιουν τους καημούς μαζί με τα δάκρυά τους, για να ξεχάσουν μα κυρίως για να θυμηθούν.

Και αποφάσισαν τούτη τη λάκα να την κάνουν πλατεία, την πλατεία του χωριού τους. Ήταν όλων των κατοίκων του χωριού μα και των περαστικών και των επισκεπτών. Όλοι ήξεραν πώς κάποιος συγχωριανός θα βρισκόταν εκεί όταν ήθελαν παρέα και τα παιδιά γνώριζαν καλά πώς όλο και κάποιο παιχνίδι θα σκάρωναν αν αντάμωναν στην πλατεία. Άλλοτε ίλαντρο, άλλοτε κρυφτό, άλλοτε τριάρα και άλλοτε κρυφτόμπαλα, αναλόγως τις ορέξεις και το πλήθος των παιδιών.

Περιμετρικά της πλατείας είχαν βάλει μεγάλα και μικρά κούτσουρα, κορμούς δέντρων, που έπαιζαν το ρόλο των καθισμάτων και των τραπεζιών.

Τα καλούδια που έφταναν στην πλατεία μοιράζονταν σε όλους τους παρόντες χωρίς διακρίσεις και αδικίες.

Μια μέρα, έφτασε στο χωριό ένας επισκέπτης πάνω σε κάρο που το έσερνε αργά-αργά ένα γέρικο άλογο. Μέσα σε ένα μεγάλο κασόνι είχε στοιβαγμένα βιβλία. Φτάνοντας στην πλατεία σταμάτησε κάτω από τη μεγάλη λεύκα, έδεσε το άλογο, του έδωσε τριφύλλι, να φάει και κατέβασε από το κάρο το κασόνι. Έβγαλε ένα βιβλίο και κάθισε σε ένα κούτσουρο. Μετά

έβγαλε κι άλλο κι άλλο και τα ακούμπησε πάνω σε ένα μεγαλύτερο κούτσουρο.

Τα παιδιά σταμάτησαν το παιχνίδι και μαζεύτηκαν γύρω από τον πάγκο με τα βιβλία. Σε λίγο, σχεδόν όλοι οι άντρες και οι γυναίκες που βρίσκονταν στην πλατεία βρέθηκαν γύρω από αυτόν τον παράξενο επισκέπτη.

Εκείνος τους εξήγησε ότι πέρασε και από το διπλανό χωριό αλλά ο παπάς δεν τον άφησε να δείξει τα βιβλία στους κατοίκους. Του είπε πως το μόνο βιβλίο που πρέπει να διαβάζουν οι άνθρωποι είναι η Αγία Γραφή και πως έτσι κι αλλιώς οι συγχωριανοί του δεν ξέρουν γράμματα και πως είναι ο μόνος που μπορεί να διαβάζει την Αγία Γραφή και να επικοινωνεί με τον ύψιστο.

«Ελπίζω να μην είναι και στο δικό σας το χωριό ο παπάς τέτοιος απατεώνας όπως στο διπλανό.»

«Στο δικό μας το χωριό δεν έχουμε παπά. Δεν μας είναι κάπου χρήσιμος», του απάντησε ένας ηλικιωμένος.

Ο επισκέπτης έδωσε στα παιδιά δύο βιβλία και τους είπε να τα προσέχουν γιατί κρύβουν μέσα τους πολλές αλήθειες και πολλά ψέματα.

Και τα δύο είναι απαραίτητα για τη ζωή. Οι αλήθειες για να τις λες και τα ψέματα για να μπορείς να διακρίνεις τις αλήθειες.

Έδωσε και στον Κωστή, τον άνθρωπο που έκανε το δάσκαλο, άλλα δύο βιβλία για να τον βοηθήσουν στα «μαθήματα».

«Είναι πολύ μεγάλο αυτό που κάνεις. Μην το σταματήσεις.», του είπε και έζεψε το άλογο στο κάρο. Φόρτωσε τα βιβλία στο κάρο, χαιρέτησε τους χωριανούς και έφυγε σφυρίζοντας έναν παράξενο σκοπό.

Δεν πρόλαβε καλά-καλά να απομακρυνθεί από την πλατεία και ένας δεύτερος επισκέπτης, καβαλάρης αυτή τη φορά, έφτασε στην πλατεία.

Κατέβηκε από το άλογο και χαιρέτησε τους χωριανούς με ένα πλατύ χαμόγελο που φαινόταν πως ήταν ψεύτικο. Λες και κάποιος του το ζωγράφισε στο πρόσωπο για να το χρησιμοποιεί. Μάλλον δεν θα είχε δικό του.

Οι χωριανοί τον καλωσόρισαν και του πρόσφεραν μια κούπα με κρασί.

«Ωραίο κρασί», είπε ο επισκέπτης αφού ήπια δυο γουλιές από την κούπα.

«Τι σε φέρνει στην πλατεία μας;», τον ρώτησε ο Κωστής.

«Μόλις τώρα το είπες».

«Τι είπα;»

«Το είπες. Η πλατεία σας. Αυτή με φέρνει.»

«Δηλαδή;»

«Κοίτα να δεις. Εγώ είμαι τίμιος άνθρωπος...»

«Κανένας τίμιος δεν έχει την ανάγκη να το διαλαλεί. Όπως αυτοί που κάνουν τους μεγάλους σταυρούς στις εκκλησιές. Είναι οι πιο αμαρτωλοί! Για συνέχισε.»

«Λοιπόν, είμαι εδώ για να σας βοηθήσω, να κάνω τη ζωή σας πιο εύκολη. Ό,τι κάνω, το κάνω για τους άλλους. Για τον εαυτό μου ζητάω τα ελάχιστα.»

«Και ποια είναι αυτά τα ελάχιστα;»

«Όπως είπα και στο δήμαρχο του διπλανού χωριού, και τα συμφωνήσαμε, εγώ θα δίνω στο χωριό χίλιες δραχμές το χρόνο για να τις χρησιμοποιείτε όπως εσείς θέλετε...»

«Εμείς δεν έχουμε δήμαρχο.»

«Και ποιος διοικεί το χωριό; Πώς γίνεται χωρίς δήμαρχο;»

«Μια χαρά γίνεται. Αποφασίζουμε όλοι μαζί για αυτά που μας αφορούν. Για πες μας όμως, εσύ τι θέλεις από το χωριό μας, γιατί δεν νομίζω να είσαι τόσο καλός άνθρωπος που να μας δίνεις χρήματα χωρίς αντάλλαγμα!»

«Περίεργα πράγματα! Τέλος πάντων, ακούστε. Θα φτιάξω σε τούτη την όμορφη πλατεία μια παράγκα και θα έχω μέσα από όλα τα καλά. Κρασί, τσίπουρο, δροσερό νερό, γλυκά, αποξηραμένα φρούτα και καλούς μεζέδες. Εσείς θα κάθεστε εδώ στην πλατεία κι εγώ θα σας

τα προσφέρω έναντι μιας μικρής και ασήμαντης αμοιβής.»

«Μα έχουμε δικά μας. Όλα όσα είπες τα έχουμε και τώρα και μάλιστα δωρεάν. Γιατί να πληρώνουμε εσένα για να μας τα παρέχεις;»

«Μα δεν καταλαβαίνετε; Θα έρχεστε με τις οικογένειές σας στην πλατεία και θα νιώθετε σας βασιλιάδες. Θα κάθεστε στα κούτσουρα κι εγώ θα σας υπηρετώ. Θα τα έχετε όλα έτοιμα και δεν θα χρειάζεται να κουβαλάτε πράγματα από τα σπίτια σας.»

«Άκου φίλε μου πώς έχουν τα πράγματα. Εμείς δεν θέλουμε να νιώσουμε ούτε να γίνουμε βασιλιάδες και άρχοντες. Γι' αυτό και στο χωριό μας δεν έχουμε από δαύτους. Πιες, το λοιπόν, το κρασί σου κι αν θες σου γεμίζουμε άλλη μία κούπα, καβάλησε το άλογό σου και πήγαινε να βρεις αλλού κορόιδα που θέλουν να νιώσουν σαν βασιλιάδες.»

Αρκεί να το θελήσουμε...

Στον απρόσκλητο αυτόν «επενδυτή», δεν άρεσε καθόλου αυτή η εξέλιξη. Κατέβασε με μια βουλιά το κρασί και, χωρίς κανέναν να το περιμένει, σφύριξε δυνατά.

Από τα γύρω δέντρα, εμφανίστηκαν πέντε οπλισμένοι άνδρες που άρχισαν να πυροβολούν στον αέρα, σκορπώντας τον φόβο στα παιδιά που άρχιζαν να ουρλιάζουν και έτρεχαν να κρυφτούν στις ποδιές των μανάδων τους.

«Αν δεν συμφωνείτε με το καλό, υπάρχει και το άγριο», είπε ο επισκέπτης.

Πριν προλάβει να τελειώσει τη φράση του ένα δεύτερο σφύριγμα ακούστηκε, αυτή τη φορά από τον Κωστή.

Σχεδόν αμέσως η πλατεία γέμισε από οπλισμένους χωριανούς που όλο αυτό το χρονικό διάστημα παρέμεναν κρυμμένοι περιμένοντας το σύνθημα για να επέμβουν αν χρειαζόταν.

Βλέπετε, τα νέα για τη δράση του «επενδυτή» είχαν φτάσει στο χωριό και ο Κωστής μαζί με τους συγχωριανούς του φρόντισαν να πάρουν τα μέτρα τους. Αφού οι ένοπλοι αποπλίστηκαν ο Κωστής πήρε το λόγο:

«Όπως είπες τίμια και καλέ μου άνθρωπε, αν δεν ξεκουμπιστείς με το καλό υπάρχει και το

άγριο. Πάρε τα ψοφόσकुλά σου από δω και μη σκεφτείς ούτε να κοιτάξεις προς τα πίσω.»

«Θα φύγω. Έτσι κι αλλιώς το χωριό σας δεν ήταν αυτό που είχα στο μυαλό μου. Αλλά, τι περιμένεις από χωριό που δεν έχει ούτε εκκλησία ούτε και δήμαρχο. Ένα χωριό καταδικασμένο στη μιζέρια είναι.»

«Να παθ, θτα τθακίδια.», ακούστηκε μια παιδική φωνή.

Λέγεται πως το χωριό αυτό εξακολουθεί και υπάρχει και πως δεν είναι το μοναδικό.

Ίσως να χρειάζεται να ψάξουμε πολύ για να το βρούμε.

Ίσως πάλι να είναι πιο εύκολο να φτιάξουμε ένα τέτοιο χωριό μόνοι μας, από την αρχή.

Αρκεί να το θελήσουμε...